

ПАРАНДОВСЬКИЙ ЯН (Parandowski Jan; 11. 05. 1895, Львів — 26. 09. 1978, Варшава) — польський прозаїк, есеїст, перекладач. Син **І. Бартошевського**. Член польського ПЕН-клубу (1930; у 1933—78 — голова), Варшавського наукового товариства (1948). Державна премія Польщі (1964). Ордени відродження Польщі (1931, 1954, 1959), мистецтва і літератури (1973). Закінчив 4-у Державну чоловічу гімназію у Львові (1913). Був інтернований як цивільний полонений до Саратова (Росія, 1915—19), випускав газету «Więści saratowskie», учителював у польських школах. 1919 повернувся до Львова, де закінчив факультет класичної філології та археології Університету (1923). Від 1929 — у Варшаві: був співредактором науково-літературного ж. «Pamiętnik Warszawski», редагував серію «Великі люди» при Державному видавництві шкільних книг (1933—38). Очолював кафедри античної культури, порівняльного

літературознавства Люблінського католицького університету (1945—50). Віце-президент Міжнародного ПЕН-клубу (від 1962). Дебютував 1912 есеями (про З. Красінського та Ж.-Ж. Руссо) у львівській г. «Przegląd». 1919 у Станіславі видав книгу «Bolszewizm i bolszewicy w Rosji», 1936 у Варшаві — автобіографічний роман «Niebo w płomieniach» (2-а його частина згоріла 1944 у будинку письменника під час Варшавського повстання), 1953 — книгу оповідань про дитинство у Львові «Zegar słoneczny». Більшість статей, оповідань, есеїв П. присвячені темі античності. Переклав польською мовою твори «Дафніс та Хлоя» Лонґа (1948), «Про громадянську війну» Ю. Цезаря (1951), «Одіссея» Гомера (1953). Українською мовою окремі твори П. перекладали О. Ленік, Б. Гавришків, А. Седик, А. Глушак, Ю. Попсуєнко.

Основні твори

Mitologia. 1924; Eros na Olimpie. 1924; Wojna trojańska. 1927; Król życia. 1930; Dysk olimpijski. 1933; Przygody Odyseusza. 1935; Godzina śródziemnomorska. 1949; Ałchemia słowa. 1951; Petrarka. 1956; Dzieła wybrane. T. 1—3. 1957; Z antycznego świata. 1958; Mój Rzym. 1959; Powrót do życia. 1961; Wrześniowa noc. 1962; Akacja. 1967; Refleksje. 1975 (yci — Варшава); український переклад — Петрарка // Всесвіт. 1972. № 10; Енциклопедія // Там само. 1974. № 4; Міфологія. Вірування та легенди стародавніх греків та римлян. К., 1977; Небо пломеніє. Л., 1978; Алхімія слова. К., 1991; Король життя // Всесвіт. 1997. № 7, 8—9.

Рекомендована література

1. G. Pavlak. Nieznany fakty z biografii Jana Parandowskiego // Pamiętnik literacki. 2018. № 3.

А. С. Глушак

Бібліографічний опис:

Парандовський Ян / А. С. Глушак // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2024. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-883189>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).